

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА РИНКУ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ

Тимчук С. В., к. е. н., доцент

Мамчур О. О., студент 52-зм групи

Уманський національний університет садівництва

В статті досліджено особливості зовнішньоекономічної діяльності на ринку швейних виробів України. Проаналізовано динаміку експортно-імпортних відносин вітчизняних виробників.

В статье исследованы особенности внешнеэкономической деятельности на рынке швейных изделий Украины. Проанализирована динамика экспортно-импортных отношений отечественных производителей.

This paper investigated peculiarities of foreign trade in the market of garments Ukraine. The dynamics of export-import relations of domestic producers is analyse.

Швейна промисловість є однією з найбільших галузей легкої промисловості. Сучасна швейна галузь, що випускає одяг масового виробництва характеризується достатньо високим рівнем техніки, технології та організації виробництва, наявністю великих спеціалізованих підприємств і виробничих об'єднань. Вихід вітчизняних підприємств на зовнішні ринки сприяє впровадженню високопродуктивного обладнання, розширення асортименту та поліпшення якості одягу.

Проте в сучасних умовах стан функціонування і розвитку більшості швейних підприємств України досить складний. Це зумовлено низкою проблем, характерних для легкої промисловості загалом. Основними серед них є: висока частка імпортованих товарів, несприятливі умови для залучення інвестицій; недостатність фінансування науково-дослідних робіт, відсутність у значної частини підприємств ефективного управління тощо. Вирішення зазначених проблем потребує комплексного розв'язання, з боку як держави, так і самих підприємств. Тому актуальним є питання аналітичної оцінки сучасного експортно-імпортних операцій на ринку одягу України з метою визначення перспектив розвитку швейних підприємств.

Питаннями розвитку легкої промисловості України, зокрема швейної промисловості, їх ролі та місця в національній економіці, розробкою механізму забезпечення конкурентоздатності на зовнішніх ринках та інвестиційної привабливості швейних підприємств. Обґрунтуванням їхньої інноваційної діяльності займалися багато економістів та вчених, серед яких Ю.В. Нефьодова, Ю.М. Бездітко, Г.О. Земська, В.О. Гринцевич та інші. Однак в умовах активізації зовнішньоторговельних відносин проблеми вітчизняних підприємств – виробників одягу все ще залишаються невирішеними. Тому виникає необхідність подальшого дослідження в цьому напрямі з метою розроблення заходів подальшого зростання експортно-імпорتنних операцій підприємствах даної галузі.

Вітчизняна легка промисловість історично займала провідне місце у виробництві промислових товарів народного господарства. Саме в Україні була сконцентрована значна частка швейної промисловості. Україна була лідером з виготовлення верхнього одягу. Однак з набуттям незалежності України ситуація змінилася: виробництво швейних виробів зменшилось у декілька разів.

Нині швейну промисловість представляють підприємства в усіх групах країн, на всіх континентах. Швейне виробництво – одне з найбільш вигідних і найбільш високооплачуваних видів діяльності. В середньому у розвинених країнах чоловік щорічно купує 10 – 12 костюмів, жінка – 17[3]. Ця галузь легкої промисловості тяжіє до скупчень населення в урбанізованих районах. Загальний рівень розвитку швейної промисловості, її технічна озброєність, якість швейних виробів характеризуються більш високими показниками у країнах Європи, США, Канаді, Японії.

Проте в розвинених країнах майже не існує великих фабрик з виробництва одягу через те, що праця робітників тут коштує досить дорого. «Швейним цехом» розвинених країн донедавна були вичерпно азіатські країни з їх дешевою працею найманих робітників. Конкуренцію азіатам склали постсоціалістичні країни Європи, де праця робітників така ж дешева, а якість виробів набагато вища. У гонитві за дешевою робочою силою західні підприємці «захопили» спочатку Польщу, Угорщину, Чехію, Словаччину, але після того, як в цих країнах праця подорожчала, почалося освоєння нових територій: Росії, України, Білорусі, Прибалтики. Західна швейна технологія осідає тепер в цих країнах. Ринок порівняно дешевих швейних виробів сконцентрований у Нових Індустріальних Країнах та окремих країнах, що розвиваються, які мають зручне географічне положення [7].

Легка промисловість України представлена текстильною, швейною та шкіряно-взуттєвою галузями. За випуском продукції, за вартістю основних виробничих фондів перше місце займає текстильна промисловість. Головною галуззю текстильної промисловості в Україні, як і в усьому світі, є бавовняна галузь. Бавовняне виробництво країни знаходиться у великій залежності від постачальників сировини. Тому в нашій країні передбачається відновлення бавовництва в південних районах. Завдяки цьому Україна зможе забезпечити свою бавовняну промисловість на 70% власною сировиною і на стільки ж відсотків знизити собівартість виробництва тканин. В Херсоні вже введена в дію експериментальна лінія бавовняно-очисного заводу, що споруджується тут у відповідності з Державною програмою розвитку легкої промисловості. Бавовняні тканини та інші вироби з бавовни виробляються у Херсоні, Тернополі, Донецьку, Полтаві, Києві, Чернівцях, Івано-Франківську, Коломиї, Коростишеві, Радомишлі, Миколаєві; більша частина виробляється на трьох комбінатах - Херсонському, Донецькому, Тернопільському. Інші підприємства продукують переважно пряжу та нитки [6].

Майстерність українських кравців вже оцінили британські компанії New Look, Marks & Spencer, Next, Laura Ashley і Top Shop, іспанська Zara, нідерландська Mexx, німецька Triumph, американська VCBG, міжнародна Esprit, заснована в США, а також ряд інших світових брендів, які розміщують замовлення в Україні за схемою давальницької сировини. З-за кордону постачається все – від тканини та ниток до бирок, цінників і упаковки. Вітчизняні фабрики виконують замовлення і відправляють до Європи і США вже готові вироби. Саме робота на іноземні бренди сьогодні стала головною сферою діяльності вітчизняних швейних фабрик: за даними Української асоціації легкої промисловості, на експорт відправляються до 85 % їхньої продукції [7].

Саме робота на іноземні бренди сьогодні стала головною сферою діяльності вітчизняних швейних фабрик. Причому обсяги контрактів цілком солідні: згідно з інформацією вітчизняних швейних підприємств, навіть разові замовлення сягають десятків тисяч речей. Співпраця із закордонними замовниками не тільки допомогла вижити вітчизняній легкій промисловості, а й дозволила їй долучитися до світових технологій, а також провести модернізацію обладнання. Сьогодні оснащення ряду українських фабрик, на думку експертів, відповідає європейському рівню. Налагодити власне виробництво і відмовитися від давальницьких схем вдається одиницям.

Цьому заважають надмірні податки, а також неможливість конкурувати з великою кількістю дешевих неякісних товарів [7].

Проте налагодити власне виробництво і відмовитися від давальницьких схем вдається одиницям. Цьому заважають надмірні податки, а також неможливість конкурувати з великою кількістю дешевих неякісних товарів, що потрапляють на український ринок як напівлегальний імпорт та контрабанда. Бар'єром підприємці називають і не вигідні умови співпраці, які диктуються українськими торговельними мережами, а передусім – відсутністю вітчизняної сировинної бази.

Відповідно до класифікації УКТ ЗЕД швейні вироби відносяться до 11 розділу який називається текстиль та вироби з текстилю, оскільки текстиль є основою для виготовлення швейних виробів. Тому що з текстилю виробляють потім швейні вироби. Тобто з тканини ниток, різних волокон, що відноситься до текстилю. Швейні вироби відносяться до 61 групи та 62 групи. Які називається «Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні» та «Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних» відповідно.

Найбільший рівень імпорту в Україні спостерігався у 2012 р. 1071067 (тисяч доларів США), а найменший в 2011 р. (527983 тис. дол. США)(рис. 1).

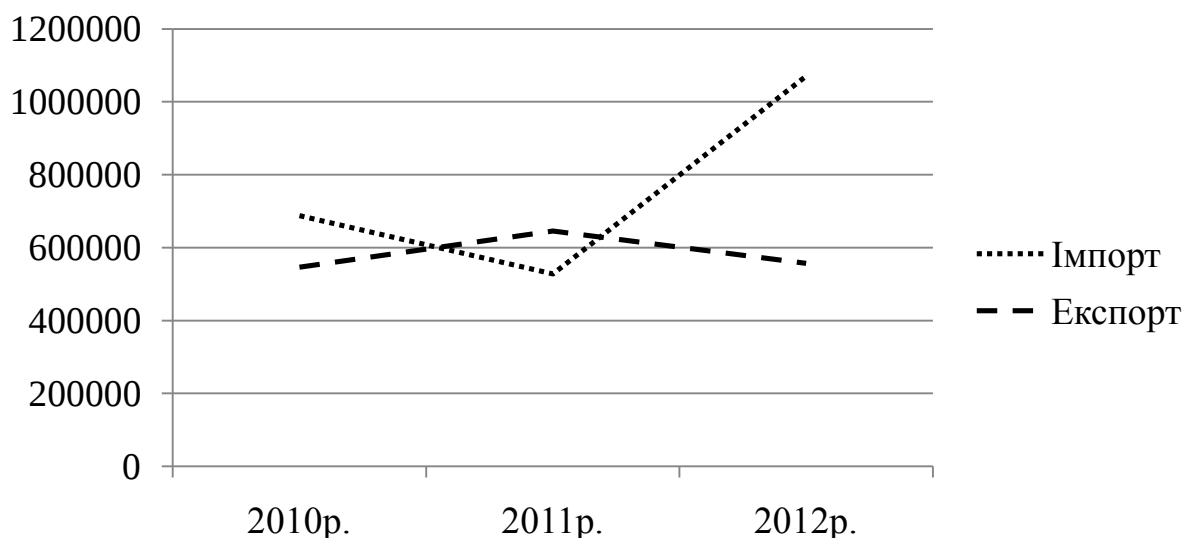

Рис. 1. Імпорт та експорт швейних виробів в Україні (тис. дол. США)*

*згруповано за даними Державної митної служби України

Найбільше Україна експортувала в 2011 р. (645867 тис. дол. США) який є піковим, а найменше в 2010 р. (545983 тис. дол. США). Протягом досліджуваного періоду рівень експорту знизився, починаючи з 2011 р. Це пояснюється тим що Україна здійснює менші обсяги експорту швейних

виробів. Причиною зменшення експорту є жорсткі конкурентні умови на зовнішніх ринках, з якими зіткнулись вітчизняні виробники.

Україна має великий експортний потенціал швейної промисловості, але більшість підприємств працюють за договором поставки сировини, з розвинутих країн, куди відповідно і здійснюються експортні поставки. Мало підприємств самостійно розвиваються, хоча це потребує значних фінансових затрат. Багато брендових речей які реалізуються закордоном виробляють вітчизняними підприємствами. Україна більше здійснює імпорт швейних виробів ніж експортує, це пояснюється тим що більшість речей привозиться до України. Причиною зменшення експорту є жорсткі конкурентні умови, з якими зіткнулись вітчизняні виробники.

Список використаних джерел:

- 1.Бездітко Ю.М. Валютне регулювання : навч. посіб. / Ю.М. Бездітко, О.О. Мануйленко Г.А. Стасюк. – Херсон: ОЛДІ-плюс, 2009. – 272 с.
- 2.Близнюк С.В. Маркетинг в Україні: проблеми становлення та розвитку. – К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка»», 2009.- 400с.
- 3.Експрес-аналіз ринку «Вироби текстильної та швейної промисловості» [Електронний ресурс] : режим доступу <http://www.apn-ua.com/dkpp/n21>
- 4.Маркетинг по Котлеру: Как создать, завоевать и удержать рынок / Пер. С англ.- М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 296с.
- 5.Нефьодова Ю.В. Оцінка структури та динаміки підприємства легкої промисловості // Торгівля і ринок України : темат. зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2009. – Вип. 26, т. 1. – С. 74-78
- 6.Семенчук А.О. Умови розвитку ринку продукції легкої промисловості, [Електронний ресурс]: режим доступу <http://eco-science.net/arhive2009/30-10100.html>
- 7.Українські фабрики перетворилися на цех з пошиття для світових брендів [Електронний ресурс] : режим доступу <http://ua.korrespondent.net>